

Tolerantsema geenikooslusega sortide aretamine aitab toime tulla kahjuritega

„Talust toidulauale“ õigusaktide jõustudes vajavad põllumajandustootjad üha enam taimede geneetikaga seotud lahendusi.

Euroopa põllumajandustootjaid ootavad ees muutused – meeldigu see neile või mitte. Arvestades Euroopa rohelist kokkulepet ja strateegiat „Talust toidulauale“, on põllumajandustegevus järjest rangema kontrolli all ja tootmistavade muutused on möödapääsmatud.

Heidame kiire pilgu eelolevatele muutustele:

vähendada pestitsiidide kasutamist 50%;

vähendada väetiste kasutamist 20%, saavutada 50% võrra väiksem toitainete kadu;

laiendada põllumajandusmaal orgaanilist tootmist kuni 25%;

vähendada praegu kasutatava põllumajandusmaa suurus 10%.

Kõik need muutused mõjutavad saagikust, hoolimata suurenevast rahvastikuarvust ja nõudlusest. Lihtsamalt öeldes – põllumajandustootjad vajavad uusi lahendusi.

Mks vajavad põllumajandustootjad uuendusi

Olenemata kehtivatest õigusaktidest, tuleb putukate ja haigustega mingil määral tegemist teha igal aastal. Kui me ei tööta välja efektiivseid kaitse- ja resistentsusvahendeid, võib tõhusate pestitsiidide puudumine tähendada põllumajandustootjate jaoks seda, et kahjurid hävitavad saagi.

„Sordiaretaja töö on pakkuda põllumajandustootjatele uute genotüüpidega lisaväärtust,“ ütleb Poola RAPOOL-RINGi tootearendaja Artur Kozera. „Ajalt, mil putukamürkide jt pestitsiidide kasutamisele kehtestatakse uusi piiranguid ja lämmastikväetiste hinnad on kõrged, vajatakse geneetika abi.“

Kui vaadata sordiaretmise viimaste aastakümnete arengut, on selge, et saagikuse suurendamise võimalusi on palju. Seda tänu täpsemalt võetud proovidele ja asjakohastele teadmistele.

„Igaühe probleemid on erinevad,“ ütleb Tšehhi RAPOOL-RINGi tootearendaja Pavel Jezek. „Põud, mardikad (Phyllotreta ja Psylliodes),

Tolerantsema geenikooslusega sortide aretamine aitab toime tulla kahjuritega

lehetäid ja kapsakärbsed kahjustavad võimalikku saagikust istutamishooaja alguses.“

Saagikus on kolme teguri tulemus: harimine, geneetika ja keskkond. Teie hoolitsete harimise, loodus keskkonna ja RAPOOL-RINGi sordiaretajad selle eest, et taime geneetilist eelist võimalikult palju suurendada.

Lahendused kestvale kahjurite mõjule

Mardikatega võitlevad põllumajandustootjad saavad kasutada vaid kahte seemnetöötlusvahendit, millest kumbki ei ole läbinisti tõhus. Peale selle on pihustatava kahjuritõrje kasutusvõimalused piiratud. Kuna kahjurite mõju on püsiv, hakkavad need võimalused õigusaktide mõjul veelgi ahenema.

Kujutage, kuidas tulevikus võiks taime kahjustanud mardika tappa seal loomulikult elutsenud bakter või valk. Või kujutlege rapsisorti, mida ohtlikumad taimehaigused ei kahjusta ja mis peab vastu ka siis, kui naaberpõldude taimed haiguse käes näruvad. Mõelge, mida see tähendaks, kui üle talve püsivad taimed nagu raps oleksid külmale vastupidavamad. Need tulevikustsenaariumid võivad sordiaretuse abil täide minna.

„Pakume lahendusi,“ ütleb Kozera. „Näiteks on viiruste ja haiguste vastu olemas uusimaid resistentsusi.“

Sellised tehnoloogiad on mitmes riigis saadaval geneetiliselt muundatud organismidena (GMO-d), kuid Euroopa sordiaretajad püüavad leida loomulikke kahjuritõrjeviise, et toodet ei nimetataks GMO-ks. RAPOOL-RING uurib ja turustab tavapärasel viisil aretatud sorte, mis tuleksid toime putukate, viiruste ja haigustega.

Traditsiooniliste sordiaretusmeetoditega suurendame tõenäosust, et toode kiidetakse heaks, ja teeme hooaja lõppedes seemne müümise põllumajandustootjatele lihtsamaks. Lisaks tähendavad põhjalikud katsed seda, et tooted ei ole ainult kahjurite suhtes resistentsed, vaid on ka saagirikkamad. EL-is heakskiidu saamine eeldab, et tootel on seniste toodete ees eeliseid.

„Püüame leida hästi kohanevaid tooteid ja otsime pidevalt uusi lahendusi mitte ainult praeguste, vaid ka tulevaste põlvkondade jaoks,“

Tolerantsema geenikooslusega sortide aretamine aitab toime tulla kahjuritega

ütleb Jezek. „Tulevikus kasutatakse sordiaretust selleks, et meid loodusele lähendada.“

Lähitulevikus on taimesordid tänu geneetikale vastupidavamad nii ilmastikule kui ka levinuimatele kahjuritele. Maailmas, kus kasutatakse vähem pestitsiide, saab just nii hoida toidusüsteemi vastavuses elanikkonna nõudmistega.